

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
21st Century Leadership of School Administrators in Schools
under Songkhla Primary Educational Service Area Office 2

¹สุภาวดี คงกระพันธ์ Supavadee Konggrapan

²เชาวนี แก้วมโน Chaowanee Kaewmano

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

^{1,2}Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

¹Corresponding author, e-mail: supavadee.kon043@hu.ac.th

Received November 15, 2024; Revised December 25, 2024; Accepted: December 27, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน รวมทั้งหมด 272 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ค่าความตรงเชิงเนื้อหาตั้งแต่ 0.67-1.00 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบทีและสถิติทดสอบเอฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 สูงสุด รองลงมาด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง และด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นลำดับที่ต่ำที่สุด 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 จำแนกตามเพศ และประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ศตวรรษที่ 21; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2

Abstract

The objectives of research were 1) to study teachers' opinions on leadership of administrators in the 21st century under Songkhla primary educational service area office 2. and 2) to compare teachers' opinions on the leadership of administrators in the 21st century of under Songkhla primary educational service area office 2 by gender, work experience, and size of school. The samples in this research were 272 school teachers under Songkhla primary educational service area office 2 by stratified random sampling by size of school. The research instrument was a questionnaire with 5 points Likert scale. Data were collected by questionnaire checklists with content validity of 0.67-1.00 and reliability of 0.97. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, for Independent Samples and F-test One-Way ANOVA. The results revealed that: 1) the overall and individual leadership of school administrators in the 21st century under Songkhla primary educational service area office 2 were at a high level. The leadership of school administrators in the 21st century was sorted by average score from the highest to the lowest: technological leadership in the 21st century, visionary leadership, transformational leadership and strategic management. 2) The leadership of school administrators in the 21st century under Songkhla primary educational service area office 2, classified by gender, work experiences and sizes of school were not different. 3) The leadership of school administrators in the 21st century under Songkhla primary educational service area office 2, classified by sizes of school were not different.

Keywords: Leadership; School Administrators; 21st Century; Educational Service Area Office 2

บทนำ

ในขณะที่โลกก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 สังคมแห่งยุคนวัตกรรมและเทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว “ระบบการศึกษา” ควรจะมีบุคลากรที่ต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่สำหรับภาวะผู้นำแห่งศตวรรษที่ 21 “ผู้บริหารสถานศึกษา” จะต้องมีความรู้และความสามารถในการพัฒนาครูด้วย เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาครู การพัฒนาเด็ก ผู้บริหารต้องปรับความคิด รู้จักห้องเรียน รู้จักครู และรู้วิธีการสอน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยาให้ครูกล้าเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องเป็นผู้นำ หากจุดเปลี่ยนให้กับองค์กร (วิโรจน์ สารรัตน์, 2557) ลักษณะส่วนบุคคลสำหรับผู้นำในยุคดิจิทัลยังประกอบด้วย ความยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับตัว ความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และความกระหายใคร่รู้ต่อความรู้ใหม่ ซึ่งต้องเข้าใจว่าภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลนั้น ไม่ใช่สิ่งที่คงที่แต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่

13 (พ.ศ. 2566–2570) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มีเป้าหมายที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งได้มีการออกแบบแผนนี้มาจากฐานคิดรวม 4 ประการ 1. เศรษฐกิจพอเพียง 2. ความสามารถในการที่จะล้มแล้วลุกให้ไว เดินไปข้างหน้าให้ได้ 3. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ และ 4. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว ทั้งนี้เป้าหมายหลักของแผนฯ ฉบับที่ 13 ได้กำหนดหลัก 5 ประการ 1.การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม 2. การพัฒนาคนสู่โลกยุคใหม่ 3. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม 4. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน และ 5. การเสริมสร้างความสามารถของไทยในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้โรคอุบัติใหม่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ดังที่นิติพล ภูตะโชติ ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำได้มีบทบาทที่สำคัญต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรเป็นอย่างมาก เพราะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างพฤติกรรมให้เกิดขึ้นกับบุคคลในองค์กร นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการควบคุมด้านพฤติกรรมของบุคคลอีกด้วย ดังนั้นภาวะผู้นำจึงมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กร ความสำเร็จของงานทั้งหลายเกิดจากการขับเคลื่อน และผลักดันของผู้นำจนสามารถทำให้การทำงานต่างๆ บรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรต้องการ (นิติพล ภูตะโชติ, 2559)

สังคมปัจจุบันเป็นสังคมที่ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำ การบริหารองค์กรจำเป็นต้องขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ จินตนาการ และความรับผิดชอบของผู้นำ แม้ว่าภาวะผู้นำจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการปฏิบัติงานขององค์กรก็ตาม แต่ปัจจุบันภาวะผู้นำบุคคลกำลังเป็นสิ่งที่ขาดแคลนมาก ในเกือบทุกองค์กร (วิชญ์ อ่องสกุล, 2558) ดังนั้น การที่โรงเรียนจะพัฒนาต้องขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้และภาวะผู้นำที่เหมาะสมในการทำให้สถานศึกษาทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยต้องอาศัยทักษะภาวะผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน มองเห็นภาพอนาคต และสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด (ธีระ รุญเจริญ, 2559) เราจึงต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงให้ทันกับเหตุการณ์ของโลกปัจจุบันตลอดเวลา โดยผู้นำและภาวะผู้นำ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรมีการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้ตลอดจนศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ที่มีความสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อใช้สำหรับการดำเนินชีวิตทั้งในระดับปัจเจกบุคคล และในระดับผู้นำเพื่อให้ผู้นำมีคุณลักษณะอันสอดคล้องกับโลกยุคใหม่หรือยุคโลกาภิวัตน์ในศตวรรษที่ 21 นี้ (พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, 2558)

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายความสำคัญ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำและสังเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำในการทำงานจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการก้าวสู่โลกในศตวรรษที่ 21 ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญของปัญหา มีผลต่อการพัฒนาและการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพื่อบรรลุเป้าหมายและความสำเร็จของสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาศตวรรษที่ 21 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และขนาดโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1 ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2 ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง 3 ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ 4 ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ทั้งหมด 126 โรงเรียน ครูผู้สอน 1,178 คน คน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 272 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970) โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 50 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 190 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 32 คน ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนโดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน
3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 25 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน
4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.97
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เสนอถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จังหวัดสงขลา หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมมาทั้งหมด ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อ

นำไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดในรูปแบบ google form มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนของคำตอบ จากนั้นนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบทีและสถิติทดสอบเอฟ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวม ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวม

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	4.46	.47	มาก
2. ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง	4.38	.46	มาก
3. ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์	4.30	.41	มาก
4. ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21	4.52	.51	มากที่สุด
รวม	4.41	.46	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$, S.D. = 0.46) โดยด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 สูงสุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.51) รองลงมาด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.47) ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.46) และ ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.41) เป็นลำดับที่ต่ำที่สุด

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยจำแนกตามตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และขนาดของโรงเรียน รวมถึงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ดังที่จะแสดงในตารางที่ 2,3,4,5 และ 6 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	เพศ				t	p-value
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	4.47	.46	4.46	.48	.24	.811
2. ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง	4.40	.45	4.37	.46	.42	.675
3. ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์	4.29	.38	4.30	.43	.24	.811
4. ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี ในยุคศตวรรษที่ 21	4.52	.50	4.51	.52	.12	.904
รวม	4.42	.38	4.41	.42	.15	.882

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้สอนจำแนกตามเพศมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 แสดงผลเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	4.52	.45	4.47	.48	4.42	.49
2. ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง	4.46	.44	4.38	.44	4.33	.48
3. ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์	4.31	.39	4.30	.40	4.29	.44
4. ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21	4.62	.49	4.52	.49	4.44	.54
รวม	4.47	.36	4.41	.39	4.37	.44

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้าน มากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ขนาดของโรงเรียน					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	4.50	.45	4.46	.49	4.42	.44

2. ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง	4.41	.40	4.38	.48	4.39	.42
3. ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์	4.31	.37	4.29	.42	4.33	.41
4. ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21	4.52	.50	4.52	.52	4.50	.50

รวม	4.43	.38	4.41	.42	4.40	.37
-----	------	-----	------	-----	------	-----

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากกว่าครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	.43	2	.22	.96	.383
	ภายในกลุ่ม	60.32	269	.22		
	รวม	60.75	271			
2. ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	.65	2	.32	1.56	.211
	ภายในกลุ่ม	55.86	269	.21		
	รวม	56.51	271			
3. ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	.02	2	.01	.06	.942
	ภายในกลุ่ม	45.90	269	.17		
	รวม	45.92	271			
4. ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	1.31	2	.65	2.53	.081
	ภายในกลุ่ม	69.46	269	.26		
	รวม	70.76	271			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.44	2	.22	1.34	.262
	ภายในกลุ่ม	44.15	269	.16		
	รวม	44.59	271			

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูผู้สอนที่มีในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	.14	2	.07	.31	.732
	ภายในกลุ่ม	60.61	269	.23		
	รวม	60.75	271			
2. ด้านผู้นำทางการ เปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	.04	2	.02	.09	.911
	ภายในกลุ่ม	56.47	269	.21		
	รวม	56.51	271			
3. ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	.03	2	.02	.10	.906
	ภายในกลุ่ม	45.89	269	.17		
	รวม	45.92	271			
4. ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทัน เทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	.01	2	.01	.02	.979
	ภายในกลุ่ม	70.75	269	.26		
	รวม	70.76	271			
รวม	ระหว่าง กลุ่ม	.02	2	.01	.07	.932
	ภายในกลุ่ม	44.56	269	.17		
	รวม	44.59	271			

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ให้ความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดแผนปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับพิชญา ดานิล และคณะ ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษา และห้องเรียนเครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายมีคุณลักษณะภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก 2) ผลการศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายพบว่า ในภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พิชญา ดานิล และคณะ, 2558)

นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Watson & Samy Hanna ได้ศึกษาวิจัย เรื่องภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของผู้นำในภาคเอกชนประเทศแคนาดา โดยใช้แบบสอบถามและ

การโทรศัพท์สัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำในภาคเอกชน รับรู้ถึงความสำคัญอย่างมากเกี่ยวกับ กระแสโลกาภิวัตน์ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การทำงานเป็นทีม 3) ความสามารถในการเรียนรู้ 4) ทักษะ การสอน 5) การเจรจาต่อรอง 6) ทักษะระหว่างบุคคลจริยธรรม 7) ทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ 8) การแก้ปัญหา 9) ความคิดริเริ่ม 10) ความอดทน การใช้เทคโนโลยีและการตื่นตัวกับกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นความสามารถที่สำคัญของผู้นำ การปรับวิธีการลดขนาดกำลังคนในการทำงานและยอมรับในความหลากหลายของสังคมที่มีความสำคัญด้วยเช่นกัน (Watson & Samy Hanna, 2000) นอกจากนี้ ผู้นำให้ความสำคัญในการที่จะผลักดันให้วิสัยทัศน์มีการนำไปปฏิบัติขยายแนวคิดสู่บริบทโลกอย่างมีประสิทธิภาพโดยพิจารณาเห็นความสำคัญของโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำ ควรเน้นการพัฒนา ศักยภาพผู้นำที่มุ่งสอนอนาคตอย่างมีวิสัยทัศน์ในโลกาภิวัตน์และความสามารถในการด้านอื่นๆ เช่น การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีมเพื่อการก้าวเข้าสู่ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า

1.1 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ กำหนดแผนแผนปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายได้อย่างเหมาะสม สร้างการบริหารงานที่มีประสิทธิผลทั้งจาก ภายนอกและภายในองค์กร ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มีบทบาทสำคัญในการช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วย ความคิดสร้างสรรค์และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และส่งเสริมให้คนในองค์กรมีความ กระตือรือร้นในการทำงานเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย ของนฤมล คูหาแก้ว ที่ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการ สร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีการนำหลักการการ บริหารงานเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการวางแผนการทำงานของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายที่วางไว้ มีวิธีการชักนำจูงใจ หรือโน้มน้าวใจ ให้ผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจ มีขวัญและกำลังใจ ในการทำงานเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม และ ตระหนักถึงความจำเป็นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถ จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์การติดต่อสื่อสารกันเป็นไป อย่างสะดวกและรวดเร็ว (นฤมล คูหาแก้ว, 2563)

1.2 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง เป็นบทบาทที่สำคัญในการนำองค์กร ผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงมีความเข้าใจและมีความ รับผิดชอบในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยืดหยุ่นและมี สมดุล และสามารถชักชวน และบุคลากรในองค์กร ให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและมีส่วนร่วมใน กระบวนการ สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของพิชญา ดำนิล และคณะ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒน

ศิลป์ ผลการวิจัยพบว่าผลการศึกษาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายมีคุณลักษณะภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก (พิชญา ดำนิล และคณะ, 2558)

1.3 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการที่องค์กรใช้เพื่อกำหนดและดำเนินการแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายทางกลยุทธ์ของตน โดยการบริหารเชิงกลยุทธ์เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในขององค์กร เพื่อตัดสินใจเลือกทิศทางหรือแผนการที่เหมาะสมที่สุดในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับวิรัตน์รัตน์ เสือจอย ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการประเมินผลของกลยุทธ์ที่คาดว่าจะได้รับ ด้านการให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการคัดเลือกกลยุทธ์ และด้านการระบุกลยุทธ์ที่มีอนาคตไกล ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้านคือการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวและการจัดลำดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับตามค่ามัธยเทศจากมากไปน้อยดังนี้ การให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการคัดเลือกกลยุทธ์ การประเมินจุดอ่อนจุดแข็งในปัจจุบัน การระบุกลยุทธ์ที่มีอนาคตไกล การประเมินความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงด้านกลยุทธ์ การประเมินผลของกลยุทธ์ที่คาดว่าจะได้รับและการกำหนดสมรรถนะหลัก และองค์กร (วิรัตน์รัตน์ เสือจอย, 2564)

1.4 ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 คือบุคคลที่ไม่เพียงแต่มีความเข้าใจในเทคโนโลยีเอง แต่ยังสามารถใช้ความรู้นั้นๆ เพื่อนำองค์กรไปสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล คูหาแก้ว ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากและเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ด้านชักนำจูงใจ โนมน้าวใจ ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (นฤมล คูหาแก้ว, 2563)

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียน

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ระหว่างครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันอาจมีความคล้ายคลึงกันในหลายด้านความคิดเห็น อาจเป็นเพราะผู้นำในสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมุ่งหวังที่จะสร้าง

การเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน มีความสามารถในการวางแผนและการดำเนินการเพื่อให้วิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง ครูผู้สอนจึงมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับอุมาวดี วัฒนะนุกุล ซึ่งทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารจำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน (อุมาวดี วัฒนะนุกุล, 2560)

2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันการมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อาจเกิดขึ้นเนื่องจากประสบการณ์และการมองเห็นที่คล้ายคลึงกันที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมการทำงานในสถานศึกษา ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอาจมองไปในทิศทางเดียวกันว่า ในปัจจุบันที่เป็นสังคมแห่งยุคการเปลี่ยนแปลงและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของปานหทัย ปลงใจ และกัลยมน อินทุสุต ที่ได้เสนอว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนที่พบความแตกต่าง โดยครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันทั้งครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 ปีขึ้นไป ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 2-5 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 2 ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน (ปานหทัย ปลงใจ และกัลยมน อินทุสุต, 2564)

2.3 ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีแนวคิดที่ชัดเจนเกี่ยวกับอนาคตขององค์กร มุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์นั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร แสนพันธ์ และคณะ ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (ปิยะพร แสนพันธ์ และคณะ, 2561)

องค์ความรู้ใหม่

ภาวะผู้นำที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมีเพื่อให้สามารถบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความท้าทายของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความรู้เท่าทันเทคโนโลยี ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจและสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา การมีวิสัยทัศน์ การมองเห็นภาพรวมและทิศทางในอนาคตของการศึกษา พร้อมทั้งสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ทีมงานทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุ

เป้าหมาย ความสามารถในการปรับตัวและนำพาการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และการวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหาต่างๆ อย่างเป็นระบบเพื่อหาวิธีแก้ไขที่เหมาะสม

บทสรุป

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลาเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านผู้นำที่มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีในยุคศตวรรษที่ 21 สูงสุด รองลงมาด้านผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง และ ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นลำดับที่ต่ำที่สุด การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์ การใช้เทคนิค วิธีการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการพัฒนางาน ควรหากลยุทธ์ใหม่มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานและความสำเร็จของสถานศึกษา เพราะผู้นำที่มีความสามารถและภาวะที่เหมาะสมจะสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี และส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กรได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านอื่นๆ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ธีระ รุณเจริญ. (2559). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. *วิทยานิพนธ์ ค.ม.* มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นิติพล ภูตะโชติ. (2559). *พฤติกรรมองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปานหทัย ปลงใจ และกัลยมน อินทุสุต. (2564). “ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางบอนกรุงเทพมหานคร”. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(5): 177-179.
- ปิยะพร แสนพันศิริ และคณะ. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 8(1): 149-156.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570) เอกสารประกอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 2 ตุลาคม 2566 จาก <https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=plan13>
- พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์. (2558). *ภาวะผู้นำ: หลักธรรมและกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังน่านวิทยา
- พิชญา ดำนิล และคณะ. (2558). “ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารคณะศิลปศึกษาและห้องเรียนเครือข่ายสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์”. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 10(1): 244-245.
- วิรัตน์รัตน์ เสือจอย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทอง. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนันทาที่คนจะร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- วิชญ์ อ่องสกุล. (2558). *การพัฒนาภาวะผู้นำผู้ประกอบการในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสกลนครพัฒนศิลป์. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- อุมาวดี วัฒนะนุกุล. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. *การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.
- Watson, Samy Hanna. (2000). “Leadership Requirements in the 21st Century: The Perceptions of Canadian Private Sector Leaders,” *Dissertation Abstracts International*, (13)(1): 43-57.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, (30)(3): 607-610.

